

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਐਸ. ਐਸ. ਦੁਲਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਐਫ. ਐਸ ਬੇਦੀ, ਐਫ.

ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 902.

ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ (1953 ਦਾ X)-S.9-A ਅਤੇ 10-A ਅਤੇ S.27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ 18-S.9 (1) (i) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਡੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਬਜ਼ਾ 5 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ - ਕੀ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਟਿੰਡਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ,

1964

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਜ਼ਮੀਨਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਬਾਕੀ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਡਾਈ ਸਕੇਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ

ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਆਪਕ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਜਬ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਦਾ ਰਕਬਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਡਾਈ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਪੰਜ ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਕਰ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਇਸ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਜ਼ੀਰੋ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 9-ਏ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਡਾਇਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

14 ਅਪ੍ਰੈਲ 1964 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਐਸ. ਦੁਲਟ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਫਸਟਿਸ ਐਸ.ਐਸ. ਦੁਲਟ, ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਫਸਟਿਸ ਐਫ. 26 ਅਗਸਤ 1964 ਨੂੰ ਐੱਸ.

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਇਕਾਈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਜੋ ਕਿ ਮਿਤੀ 26 ਸਤੰਬਰ, 1961, ਸੂਚੀ ਅਕਤੂਬਰ, 1961 ਅਤੇ 7 ਫਰਵਰੀ, 1962 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 1, ਕ੍ਰਮਵਾਰ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐਨ.ਐਲ ਢੀਗਰਾ ਅਤੇ ਐਚ.ਐਸ.ਵਾਸੂ ।

ਐਸਕੇ ਕਪੂਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਸੀ ਐਲ ਅਗਰਵਾਲ, ਪੀ ਐਨ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਐਮ ਆਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਦੁਲਟ, ਜੇ.—ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਧੀਨ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਓਜ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬੇਸ਼ੱਕ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸੂਰਜਾ ਰਾਮ ਨਾਮਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਸੀ। ਸੂਰਜਾ ਰਾਮ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(1)(i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ- ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਾਲਕ। ਉਹ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
ਖੇਤਰ- ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ "

• ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ, ਜਾਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ। ਨਾ ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 9-ਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਕੋਈ ਪੈਮਾਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਦਖਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9-ਏ ਵਿਚ ਇਕੋ ਇਕ ਸੰਕੇਤ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿਚ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪੰਜ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਕਈ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਕੋਈ ਪੈਮਾਨਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੱਦ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੇਦਖਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਹੱਦ। ਸਭ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ - lature. ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 27 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ "ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ"। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 18 ਅਨੁਸੂਚੀ C ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਕੇਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੱਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ, ਫਿਰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਅਜੇ ਵੀ ਪੰਜ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਪ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੀ। ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰੱਖੀ ਸਮਾਂ-ਸੂਚੀ
 ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਪੰਜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਆਰੀ ਵਿੱਤੀ ਵਪਾਰਕ ਹਨ-
 ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਏਕੜ
 ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਯਮ 18 ਅਤੇ
 ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਢੀਗਰਾ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ
 ਲਈ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ-

ਰਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪ
 ਵੀ.
 ਮਿਸ਼ਨਸੀਆਰ,
 ਪੰਜਾਬ
 ਅਤੇ ਹੋਰ
 ਦੁਲਟ, ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, ਸੈਕਸ਼ਨ 9-ਏ, ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 9-ਏ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 9-ਏ ਨਿਰਦੇਸ਼
 ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(1)(i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ
 ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੀ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ
 ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ-

ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 18 ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ,
 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9-ਏ
 ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਰਗੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 9, ਉਪ ਧਾਰਾ (1), ਧਾਰਾ (i) ਦੇ
 ਕਾਰਨ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਲਈ ਵਾਧੂ
 ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ
 । ਇਰਾਦਾ ਕਾਫੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਜ਼ਮੀਨਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਰਾਜ
 ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ
 ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਿਸ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ
 ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ
 ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਆਪਕ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਕ ਯੋਗ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ
 ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ
 ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਦਾ ਰਕਬਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
 ਪਰ ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀ
 ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਕਰ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ
 ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 9(1) ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ (ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਹੈ

ਅਤੇ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਧਰਨਗੜ੍ਹ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ C ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਗੁਰਮੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਨਮੋਹਨ ਚਾਂਸੀਅਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਟੈਬਲਾ ਸੀ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਲਿਮਾਈਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੋਚਦਿਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਿਲਕੁਲ ਵਾਜਬ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਪਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਜੇ.ਐਸ. ਬੇਦੀ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ